

Det lokale og det globale

En venn av meg deler menneskeheten inn i to grupper: De som får magesår og de som gir magesår. Oppfatningen av hvem som får og hvem som gir, kan avhenge av hvilken avis du leser. «Fremtiden» og «Drammens Tidende» har bl.a. forskjellige syn på dette. Det beriker vårt debattmiljø.

Men de to aviser (jeg abonnerer på begge) har også felles trekk: En av-ideologisert lokalreportasje som holder oss underrettet om laksedød i Lågen, kollisjoner på E18, veske-apper i Drammen, nedlagt landhandel på Modum, etc. Som rett er, får dette bred plass ved siden av sporten.

Det er i den partipolitiske debatt at kontrastene markeres – i ordkrigen om budsjetter, raketter og taburetter. En stillingskrig hvor begge parter graver dype skyttergraver. Det er liten plass for bevegelse og små muligheter for overraskende fremstøt.

Men så kan det i pressen dukke opp formuleringer som hverken kan stemples som høyrevridde eller venstre- vridde. Tanker man bør stoppe opp ved, se nærmere på, bearbeide mer, bruke mer spalteplass på. Knut Frydenlund uttrykte i forbindelse med Arbeiderbladets 100-årsjubileum noe som etter min mening er blitt vist for liten oppmerksomhet:

«Det er en side ved velferds-samfunnet vi ikke kan overse. I sin nåværende form er den anti-internasjonale. Siktepunktet er å skape størst mulig

velferd og mest mulig lik fordeling innen et geografisk avgrenset område – nasjonalstaten. Forholdet til omverdenen er ikke bygd inn i systemet. Samtidig blir de flere og mer alvorlige, de oppgaver som landene bare kan løse i fellesskap...Grunnproblemet i verden i dag er derfor den store og økende avstand mellom de oppgaver som landene står overfor og det samarbeidssystem som står til rådighet for løsningen av disse oppgaver, som bare kan løses i fellesskap...»

Vi går inn i en valgkamp hvor alle parter lover mer vekst for Norge og oss nordmenn. Hvordan skal vi klare det og samtidig ikke overse utfordringen i Frydenlunds analyse? Han er ikke alene om å se det slik. Frydenlund omtalte nylig en bok, «The New Diplomacy», skrevet av den tidligere utenriksminister i Israel, Abba Eban. Her kommer historikeren Eban inn på de samme problemene og fyller ut med enda flere paradokser:

Det politiske paradoks: «Aldri har verden vært mer forenet i et skjebnefellesskap, og aldri mer oppsplittet i sin struktur».

Det økonomiske paradoks: «Det er mer ressurser enn noen gang tidligere for å eliminere fattigdom og fremme velferden, men gapet mellom rike og fattige land blir stadig større».

Menneskerettighetsparadokset: «Aldri har erkjennelsen av det internasjonale ansvar for

enkeltmenneskenes rettigheter vært sterkere. Avstanden mellom denne erkjennelsen og de oppnådde resultater er imidlertid stor».

Teknologiens paradoks: «Muligheten for å mestre verdens problemer er større enn noen gang før. Men det er også faren for at teknologiens destruktive krefter kan komme til å dominere».

Abba Eban konkluderer: «Det beste håp for fremtiden er å bygge videre på enkelte positive utviklingstendenser fra etterkrigstiden, slik som forsoningen mellom arvestender...»

Naturlig nok, det er lettere å analysere problemene enn å presentere svarene. Jeg har selv ikke entydige løsninger å bringe til torgs. Men hvis det å «forsone erkefiender» er en viktig nøkkel til vår fremtid – en fremtid hvor vi kan leve sammen og overleve sammen – da kunne det være interessant å høre fra Knut Frydenlund og eventuelle andre av «Fremtidens» mange ressurssterke kontakter (ressurssterke i tenkning og ideologisk perspektiv). Hvordan skapes forsoning? Og hvordan kan vi sørge for at egen lokal vekst og livsstil ikke er på kollisjonskurs med vår globale solidaritet?

Ellers kan det skje at uansett hvem som vinner valget til høsten kan de komme til å tape det på lang sikt.

NORGE

OG VERDEN

